

สภาพปัจจุบัน ปัญหา และแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้
ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 ของโรงเรียน
ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
Current Situations, Problems and Solutions to Learning Management
Problems the Corona Virus Pandemic (COVID-19) of Schools under
The Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1

¹วิธิดา พรหมวงศ์ (Withida Promwong)

²ทัศนาศรี ประสานตรี (Tatsana Prasantree)

³สุมาลี ศรีพุทธรินทร์ (Sumalee Sriputtarin)

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยนครพนม (Faculty of Education, Nakhon Phanom University)

Email: 626150110205@npu.ac.th

Received February 24, 2021; Revised March 23, 2021; Accepted June 20, 2021

Abstract

The purposes of this research were (1) to study and compare the current situations of learning management during the epidemic of the COVID-19 virus of schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 classified by school status and location, (2) to study and compare the problems of learning management during the epidemic of the COVID-19 virus of schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1 classified by school status and location, and (3) to study the solution guidelines of learning management during the epidemic of the COVID-19 virus of schools under the Nakhon Phanom Primary Educational Service Area Office 1. There were 386 samples including 16 teachers, 185 students, and 185 parents followed Krejcie and Morgan's stable, and they were selected by Stratified Random Sampling. The instruments used were four questionnaires: (1) a questionnaire in the current situations (2) a questionnaire in the problems (3) a structured-interview form with the index of item congruence (4) problem solution guidelines for learning management during the epidemic of the COVID-19 virus of schools with the Index of Item Congruence. The statistics employed were percentage, mean, standard deviation, t-test (Independent Samples), and one-way analysis of variance analysis. The results were found that (1) the overall current situation of learning

management during the epidemic of the COVID-19 virus of schools was at a high level. In comparison, the overall current situations and of learning management classified by school status and school location were statistically significantly different at the .01 level. (2) The overall problems of learning management during the epidemic of the COVID-19 virus of schools were at a high level. In comparison, the overall problems of learning management classified by school location statistically significantly different at the .01 level, whereas the overall problems of learning management classified by school status were not different. (3) The problem solution guidelines for learning management during the epidemic of the COVID-19 virus of schools revealed suitability at the high level and the possibility at the moderate level.

Keywords: The coronavirus (COVID-19) Epidemic; Study management; Solve the problem

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียน 2. ศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียน และ 3. ศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 กลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) จำนวน 386 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย มีจำนวน 4 ฉบับ ได้แก่ (1) แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน (2) แบบสอบถามปัญหา (3) แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (4) แนวทางการแก้ปัญหา สถิติที่ใช้ ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานที่ตั้ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 2) สภาพปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานที่ตั้ง พบว่า โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการเปรียบเทียบจำแนกตามสถานภาพ พบว่า โดยรวมไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนพบว่ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ความเป็นไปได้อยู่ในระดับปานกลาง

คำสำคัญ: การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19; การจัดการเรียนรู้; แนวทางการแก้ปัญหา

บทนำ

การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา-19 นับเป็นช่วงเวลาอันยากลำบากที่ส่งผลกระทบต่อคนทั่วโลก ขณะเดียวกันก็ท้าทายความสามารถของทุกภาคส่วนในการรับมือ เพื่อให้ธุรกิจการงานต่าง ๆ ยังดำเนินการต่อไปได้ Witat Fakcharoenphol et al. (2020) ระบุว่าระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษาเป็นอย่างมาก ตั้งแต่เชื้อไวรัสเริ่มระบาดในประเทศจีน ปลายปี 2563 จนถึงปัจจุบัน UNESCO รายงานว่ารัฐบาล 191 ประเทศทั่วโลก ประกาศปิดสถานศึกษาทั่วประเทศ มีผู้เรียนได้รับผลกระทบกว่า 1.5 พันล้านคน หรือมากกว่าร้อยละ 90 ของผู้เรียนทั้งหมด มาตรการเร่งด่วนที่รัฐบาลหลายประเทศใช้เพื่อป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อไวรัส คือ มาตรการกึ่งปิดเมือง (Semi-lockdown) และมาตรการเว้นระยะห่างทางสังคม (Social Distancing) โรงเรียนจึงจำเป็นต้องถูกปิดไปด้วยเพื่อลดช่องทางการแพร่เชื้อไวรัส (Pongtat Vanichanan, 2020) อย่างไรก็ตาม งานวิจัยศึกษาผลของการปิดโรงเรียนในประเทศจีน ฮองกง และสิงคโปร์ ประกอบกับบทเรียนในอดีตจากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัส SARS บ่งชี้ว่าการปิดโรงเรียนอย่างเดียวยังส่งผลกระทบต่อจำนวนของผู้ติดเชื้อเมื่อเทียบกับมาตรการอื่น นอกจากนี้ธนาคารโลกยังแสดงความเห็นห่วงต่อสถานการณ์ปิดโรงเรียนว่า จะส่งผลให้นักเรียนส่วนใหญ่เสียโอกาสในการเรียนรู้ โดยเฉพาะนักเรียนในครอบครัวที่มีฐานะยากจน เนื่องจากไม่มีรายได้มากพอที่จะนำมาใช้สนับสนุนการเรียนของบุตรหลานเพิ่มเติม ที่ร้ายแรงที่สุดการปิดโรงเรียนอาจผลักให้นักเรียนกลุ่มนี้หลุดออกจากระบบการศึกษา ซึ่งจะก่อให้เกิดผลเสียต่อชีวิตเด็กในระยะยาว ดังนั้น สิ่งที่สำคัญคือการวางแผนทางเปิดโรงเรียนเพื่อให้เด็กได้ไปโรงเรียนอีกครั้ง โดยให้สอดคล้องกับความรุนแรงของสถานการณ์ ควบคู่กับการใช้มาตรการทางด้านสาธารณสุขและมาตรการทางสังคมอย่างเคร่งครัดในโรงเรียน

สำหรับประเทศไทย สถานการณ์การระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 เกิดขึ้นในช่วงสถานศึกษาชั้นพื้นฐานปิดภาคเรียน โดยในช่วงต้นเดือนเมษายน 2563 คณะรัฐมนตรี มีมติเห็นชอบให้เลื่อนวันเปิดเทอมภาคเรียนที่ 1 ไปเป็นวันที่ 1 กรกฎาคม 2563 ประเทศไทย จึงมีโอกาสทบทวนบทเรียนจากต่างประเทศเพื่อเตรียมตัวให้พร้อมในการจัดการเรียนการสอนรูปแบบใหม่ที่สอดคล้องกับมาตรการป้องกันการระบาด พร้อมกับเตรียมมาตรการต่าง ๆ เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้เรียนได้รับผลกระทบจากรูปแบบการเรียนที่เปลี่ยนไป (Phusima Pinyosinwat, 2020) จากการสำรวจความคิดเห็นครู 678 คน จากโรงเรียน 67 จังหวัด ถึงความพร้อมในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ และความต้องการสิ่งสนับสนุนจากโรงเรียนหรือรัฐบาล พบว่า แพลตฟอร์มที่ครูจะเลือกใช้มากที่สุดคือ Facebook 51.8%, Line 49%, Google Classroom 38% และ YouTube 31.1% โดยพบว่าครูที่ไม่สามารถสอนออนไลน์ได้ 11.5% ครู 58.2% มีความพร้อมระดับปานกลาง ในวันเปิดภาคเรียน 1 กรกฎาคม 2563 ครูประเมินความพร้อมนักเรียนที่ตนเองสอนพบว่านักเรียน 45% เรียนผ่านออนไลน์ได้ แต่อีก 55% ยังไม่พร้อมเนื่องจากยังขาดทั้งคอมพิวเตอร์ อินเทอร์เน็ต และสมาร์ตโฟน โดยสิ่งที่ครูอยากให้โรงเรียนและภาครัฐสนับสนุนมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ (1) การอบรมเชิงปฏิบัติการสำหรับจัดการเรียนการสอนออนไลน์ (2) งบประมาณสำหรับจัดทำบทเรียนออนไลน์ (3) การจัดทำโครงสร้างพื้นฐานสำหรับอินเทอร์เน็ตบ้านความเร็วสูง และอุปกรณ์สื่อสารสำหรับนักเรียนทุกคน ทั้งนี้ EDUCA (2020) ได้สอบถามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 817 คน พบว่า ทักษะสำคัญหรือความรู้ที่ครูต้องการมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ (1) การผลิตสื่อการเรียนรู้ออนไลน์ 29.91% (2) การพัฒนาทักษะใหม่ๆ สำหรับเด็ก 17.09% และ (3) การจัดการเรียนรู้ออนไลน์ 13.06% ส่วนสิ่งที่ครูต้องการมากที่สุด 3 อันดับแรก คือ (1) อุปกรณ์การสอน เช่น คอมพิวเตอร์ 71.11% (2) ระบบอินเทอร์เน็ต 57.28% และ (3) คู่มือการสอน 42.84%

จากสถานการณ์แพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ทำให้การจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ต้องดัดแปลงการจัดการเรียนแบบ face to face ในห้องเรียนปรับเปลี่ยนมาเป็นการเรียนการสอนแบบออนไลน์ ตามนโยบายของรัฐบาล และนโยบายของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ซึ่งการปรับเปลี่ยนดังกล่าวเป็นการปรับเปลี่ยนกะทันหัน ครูและนักเรียนบางส่วนยังไม่ทันตั้งรับหรือได้เรียนรู้เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนออนไลน์แบบเต็มรูปแบบที่เพียงพอ ซึ่งอาจจะทำให้การจัดการเรียนการสอนออนไลน์เกิดปัญหาหรือไม่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเพียงพอ ดังนั้น ผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอนจึงมีความสนใจที่จะทำวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เพื่อนำสารสนเทศที่ได้มาพัฒนาการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ให้มีประสิทธิภาพ ประสิทธิผลมากยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพและที่ตั้งของโรงเรียน
2. เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพและที่ตั้งของโรงเรียน
3. เพื่อศึกษาแนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาสภาพปัจจุบันปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ในช่วงการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ตามแนวทางจัดการเรียนการสอนของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission, 2020) มี 4 รูปแบบ ได้แก่ 1) On Site Education คือ การเรียนการสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนหรือในชั้นเรียนเป็นหลัก 2) On-Air Education คือ การเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และระบบดาวเทียมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกครัวเรือน 3) Online Education คือ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตโดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจ และ 4) On Hands Education คือ การเรียนรู้โดยครูส่งมอบเอกสารให้ผู้เรียนทบทวนความรู้โดยตรง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง

ด้านประชากร ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครองของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำนวน 386 คน จำแนกเป็น ครู จำนวน 16 คน นักเรียน จำนวน 185 คน และผู้ปกครอง จำนวน 185 คน

ด้านพื้นที่ โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1
ระยะเวลาที่ศึกษา ปีการศึกษา 2563

ทบทวนวรรณกรรม

แนวทางการจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์ การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส COVID – 19 ผู้วิจัยได้ยึดแนวทางของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (Office of the Basic Education Commission, 2020) ได้จัดรูปแบบการศึกษาเป็น 4 รูปแบบ ดังนี้

การจัดการศึกษาแบบ On Site Education

Natthaphon Teepsuwan (2020) กล่าวถึงการเรียนการสอน On Site Education เป็นการจัดการเรียนการสอนให้นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยจะมีการนัดหมายเป็นระยะ เพื่อให้ครูมาสอนเป็นกรณีพิเศษ ซึ่งอาจจะเป็นการจัดกลุ่มนักเรียนขนาดเล็กที่โรงเรียน หรือให้ครูไปสอนนักเรียนที่บ้าน

Amphorn Phinasa (2021) กล่าวถึงการเรียนการสอน On Site Education หมายถึงการมาเรียนตามปกติได้ในพื้นที่ที่ไม่ใช่สีแดง แต่ต้องเว้นระยะหรือลดจำนวนนักเรียนต่อห้องลง สำหรับจังหวัดพื้นที่สีเขียว สามารถจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนได้ตามปกติ

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษา แบบ On Site Education เป็นการเรียนการสอนที่เน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนหรือในชั้นเรียนเป็นหลักโดยครูผู้สอนสามารถนำรูปแบบการเรียนการสอนอื่น ๆ มาบูรณาการใช้กับการเรียนในชั้นเรียนได้ เช่น การเรียนผ่านโทรทัศน์ (On-Air) หรือ การเรียนผ่านอินเทอร์เน็ต (Online) เป็นต้น โรงเรียนมีการปฏิบัติตามมาตรการด้านสาธารณสุข และมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการมีแนวทางการวัดผลประเมินผลให้สอดคล้องกับบริบทการจัดการเรียนการสอน

การจัดการศึกษาแบบ On-Air Education

Natthaphon Teepsuwan (2020) กล่าวถึงการเรียนการสอน On-Air Education เป็นการจัดการเรียนการสอนแบบทางเดียว ผ่านระบบสื่อสารช่องทางหลักโดยส่งสัญญาณครูผู้สอนต้นทางมาจาก โรงเรียนวังไกลกังวล

Amphorn Phinasa (2021) กล่าวถึงรูปแบบการเรียนการสอน On-Air Education จะถ่ายทอดสัญญาณผ่าน DLTV เป็นตัวหลักในการกระจายการสอน โดยให้โรงเรียนวังไกลกังวลเป็นฐานในการจัดการเรียนการสอน นักเรียนสามารถดูได้ทั้งรายการที่ออกตามตารางและรายการที่ดูย้อนหลัง

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาแบบ On-Air Education คือ การเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และระบบดาวเทียมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อันทั่วถึง

การจัดการศึกษาแบบ Online Education

Natthaphon Teepsuwan (2020) กล่าวถึงการเรียนการสอนออนไลน์ (Online learning) จัดเป็นนวัตกรรมทางการศึกษาในอีกรูปแบบหนึ่ง ซึ่งสามารถเปลี่ยนแปลงวิธีเรียนในรูปแบบเดิม ๆ ให้เป็นการเรียนใหม่ ที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยทำการสอน นอกจากนี้ความหมายอีกในหนึ่งยังหมายถึงการเรียนทางไกล หรือการเรียนผ่านเว็บไซต์อีกด้วย

Amphorn Phinasa (2021) ชี้ว่าการเรียนการสอนออนไลน์ Online Education นั้นครูจะเป็นผู้จัดการเรียนการสอนผ่านเครื่องมือที่ทางโรงเรียนกระจายไปสู่ นักเรียน เป็นรูปแบบที่ถูกใช้ในการจัดการเรียนการสอนจำนวนมากที่สุด

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาแบบ Online Education คือ การเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการศึกษาค้นคว้าข้อมูลอินเทอร์เน็ตโดยผู้เรียนสามารถเลือกเรียนตามความสนใจ หรือครูอาจกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้อีกเพื่อให้ผู้เรียน

เข้าถึงเนื้อหาด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา เนื้อหาอาจประกอบด้วย ข้อความ, รูปภาพ, เสียง, วิดีโอ และสื่อมัลติมีเดียอื่น ๆ ซึ่งผู้เรียน ครู และเพื่อนร่วมชั้นเรียนสามารถติดต่อ สื่อสาร ปรีกษา หรือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนทั่วไป โดยใช้ช่องทางการสื่อสารผ่าน E-mail, Chat, Social Network เป็นต้น

การจัดการศึกษาแบบ On Hands Education

Natthaphon Teepsuwan (2020) กล่าวว่า การจัดการศึกษาแบบ On Hands Education มุ่งเน้นการให้แบบฝึกหัด ให้การบ้านไปทำที่บ้าน อาจใช้ร่วมกับรูปแบบอื่น ๆ ตามบริบทของท้องถิ่น ในกรณีที่นักเรียนมีทรัพยากรไม่พร้อมในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบแรก ๆ

เช่นเดียวกับ Amphorn Phinasa (2021) กล่าวถึงการเรียนการสอน On Hands Education จะเน้นจัดใบงานให้กับนักเรียนเป็นลักษณะแบบเรียนสำเร็จรูป ให้นักเรียนรับไปเป็นชุดไปเรียนด้วยตัวเองที่บ้าน โดยมีครูออกไปเยี่ยมเป็นครั้งคราว หรือให้ผู้ปกครองทำหน้าที่เป็นครูคอยช่วยเหลือ เพื่อให้ นักเรียนสามารถเรียนได้อย่างต่อเนื่อง ถึงแม้โรงเรียนจะปิดแต่ต้องไม่หยุดการเรียนรู้อีก

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาแบบ On Hands Education คือ เป็นการเรียนรู้อย่างอิสระโดยครูส่งมอบเอกสารให้ผู้เรียน ทบทวนความรู้โดยตรง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง โดยให้ความสำคัญกับการบูรณาการสาระสำคัญ กระบวนการเรียนรู้ และคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนอย่างลงตัว

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี โดยใช้วิธีการใช้แบบสอบถามและสัมภาษณ์ ดังนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ข้อมูลที่ได้เป็นความคิดเห็นของครูผู้สอน นักเรียน และผู้ปกครอง ซึ่งเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด – 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามปลายเปิด 2 ฉบับ สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด – 19 ของโรงเรียน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .27 – .85 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม เท่ากับ .95 และแบบสอบถามปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด – 19 ของโรงเรียน โดยมีค่าดัชนีความสอดคล้อง 1.00 ทุกข้อ มีค่าอำนาจจำแนกรายข้อระหว่าง .25 – .77 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .95

ตอนที่ 3 แบบสัมภาษณ์แนวทางการแก้ปัญหาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัส โควิด – 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1

สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพเครื่องมือ ได้แก่ 1) หาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Congruence : IC) 2) หาค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามเป็นรายข้อ โดยวิธีหาความสัมพันธ์ระหว่างคะแนนรายข้อกับคะแนนรวมทั้งฉบับ (Item – total Correlation) โดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างง่าย ตามวิธีของเพียร์สัน (Pearson’s Product – Moment Coefficient of Correlation) 3) หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค

สถิติพื้นฐาน ได้แก่ 1) ร้อยละ (Percentage) 2) ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) 3) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ 1) ค่าที (t-test แบบ Independent Samples) 2) การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (F-test แบบ One way ANOVA) กรณีพบความแตกต่างจะเปรียบเทียบความแตกต่างรายคู่โดยวิธีของเชฟเฟ่ (Scheffe' Analysis) 3) การถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

จากการวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยมีรายละเอียด ดังนี้

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาการดำเนินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสภาพปัจจุบันเป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการศึกษาแบบ On Site Education อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดการศึกษาแบบ Online Education เมื่อพิจารณาสภาพปัญหา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เป็นรายด้าน พบว่าค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การจัดการศึกษา Online Education อยู่ในระดับมาก และค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ การจัดการศึกษาแบบ On Site Education รายละเอียดดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการแปลผล สภาพปัจจุบันและปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การจัดการเรียนรู้ในช่วง การแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19	สภาพปัจจุบัน			ปัญหา		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Site Education	4.17	.21	มาก	2.92	.15	ปานกลาง
2. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On-Air Education	3.44	.12	ปานกลาง	2.94	.16	ปานกลาง
3. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ Online Education	3.12	.48	ปานกลาง	3.49	.29	ปานกลาง
4. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Hands Education	3.75	.11	มาก	3.35	.22	ปานกลาง
รวม	3.62	.11	มาก	3.17	.11	ปานกลาง

จากตารางที่ 1 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียน จำแนกตามสถานที่ตั้งโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้าน เมื่อพิจารณาสถานศึกษาในเขตเทศบาล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสถานศึกษานอกเขตเทศบาล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 จำแนกตามสถานที่ตั้งโดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19	สถานที่ตั้ง								
	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Site Education	4.04	.17	มาก	4.23	.20	มาก	4.17	.21	มาก
2. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On-Air Education	3.41	.12	ปานกลาง	3.46	.11	ปานกลาง	3.44	.12	ปานกลาง
3. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ Online Education	3.52	.26	มาก	2.92	.45	ปานกลาง	3.12	.48	ปานกลาง
4. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Hands Education	3.80	.11	มาก	3.72	.10	มาก	3.75	.11	มาก
รวม	3.69	.08	มาก	3.58	.10	มาก	3.62	.11	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียน จำแนกตามสถานที่ตั้ง โดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้าน เมื่อพิจารณาสถานศึกษาในเขตเทศบาล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสถานศึกษานอกเขตเทศบาล พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นครพนม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพโดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19	สถานภาพ											
	ครูผู้สอน			ผู้ปกครอง			นักเรียน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Site Education	4.00	.14	มาก	4.22	.20	มาก	4.13	.21	มาก	4.17	.21	มาก
2. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On-Air Education	3.41	.13	ปานกลาง	3.45	.12	ปานกลาง	3.43	.12	ปานกลาง	3.44	.12	ปานกลาง
3. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ Online Education	3.59	.15	มาก	2.97	.46	ปานกลาง	3.24	.47	ปานกลาง	3.12	.48	ปานกลาง
4. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Hands Education	3.81	.12	มาก	3.75	.10	มาก	3.75	.12	มาก	3.75	.11	มาก
รวม	3.70	.09	มาก	3.60	.11	มาก	3.64	.10	มาก	3.62	.11	มาก

จากตารางที่ 3 ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับมาก จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า เมื่อพิจารณา สถานภาพครูผู้สอน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาสถานภาพผู้ปกครอง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาสถานภาพนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครพนม เขต 1 จำแนกตามสถานที่ตั้ง โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19	สถานที่ตั้ง								
	ในเขตเทศบาล			นอกเขตเทศบาล			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Site Education	2.87	.16	ปานกลาง	2.95	.14	ปานกลาง	2.92	.15	ปานกลาง
2. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On-Air Education	3.02	.11	ปานกลาง	2.90	.16	ปานกลาง	2.94	.16	ปานกลาง
3. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ Online Education	3.69	.15	มาก	3.38	.28	ปานกลาง	3.49	.29	ปานกลาง
4. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Hands Education	3.15	.17	ปานกลาง	3.40	.23	ปานกลาง	3.35	.22	ปานกลาง
รวม	3.21	.09	ปานกลาง	3.16	.12	ปานกลาง	3.17	.11	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ผลการศึกษาปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียน จำแนกตามสถานที่ตั้งโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า เมื่อพิจารณา สถานศึกษาในเขตเทศบาลพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาสถานศึกษานอกเขตเทศบาลพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

ปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19	สถานภาพ											
	ครูผู้สอน			ผู้ปกครอง			นักเรียน			รวม		
	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1.การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Site Education	2.85	.15	ปานกลาง	2.93	.16	ปานกลาง	2.92	.15	ปานกลาง	2.92	.15	ปานกลาง
2. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On-Air Education	3.01	.11	ปานกลาง	2.92	.15	ปานกลาง	2.96	.16	ปานกลาง	2.94	.16	ปานกลาง
3. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ Online Education	3.72	.11	มาก	3.42	.28	ปานกลาง	3.53	.28	มาก	3.49	.29	ปานกลาง
4. การดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Hands Education	3.18	.13	ปานกลาง	3.40	.23	ปานกลาง	3.32	.21	ปานกลาง	3.35	.22	ปานกลาง
รวม	3.19	.07	ปานกลาง	3.17	.12	ปานกลาง	3.18	.11	ปานกลาง	3.17	.11	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 ผลการศึกษาปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียน จำแนกตามสถานภาพโดยรวม พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง จำแนกเป็นรายด้าน พบว่า เมื่อพิจารณาสถานภาพครูผู้สอน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาสถานภาพนักเรียน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาสถานภาพผู้ปกครอง พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง

อภิปรายผล

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 1 พบว่า สภาพปัจจุบันของการศึกษาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาได้มีการเตรียมความพร้อมก่อนเปิดภาคเรียน ให้ความสำคัญกับผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งนักเรียน ครู และสภาพแวดล้อมอื่น ๆ ที่สามารถส่งเสริมการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ เห็นตรงกับ Pramote Suksirisak and Nuntikan Klinchet (2020) กล่าวว่า การจัดการเรียนการสอนในสถานการณ์โรคติดเชื้อไวรัสโควิด - 19 ต้องคำนึงถึงสุขภาพและการป้องกันการแพร่กระจายเชื้อเป็นหลัก โดยต้องจัดให้มีความพร้อมในทุก ๆ ด้าน ประกอบด้วย ผู้เรียน ผู้สอน และสิ่งสนับสนุนการเรียนการสอน ซึ่งผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนที่แตกต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนมีค่าใกล้เคียงกัน

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบสภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำแนกตามสถานที่ตั้ง โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในเขตเทศบาล มีความพร้อมมากกว่าโรงเรียนนอกเขตเทศบาล ไม่ว่าจะเป็นความพร้อมด้านวัสดุอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวก โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบอินเทอร์เน็ตสำหรับนักเรียนทุกคน จึงส่งผลให้สถานศึกษาในเขตเทศบาลและนอกเขตเทศบาลมีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เห็นตรงกับ EDUCA (2020) ได้สอบถามความคิดเห็นของครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่า สิ่งที่ครูต้องการมากที่สุด 3 อันดับแรกในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ คือ 1) อุปกรณ์การสอน เช่น คอมพิวเตอร์ 2) ระบบอินเทอร์เน็ต และ 3) คู่มือการสอน

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า ปัญหาของการศึกษาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 โดยภาพรวมพบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเมื่อมีการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ส่งผลให้นักเรียนต้องนั่งอยู่หน้าจอมนาน ๆ เรียนครั้งละหลาย ๆ ชั่วโมง ส่งผลให้นักเรียนเกิดความเมื่อยล้า รวมถึงการเรียนออนไลน์ไม่ได้เหมาะกับนักเรียนทุกคน (Ferlazzo, 2020) เห็นตรงกับ Jirakit Thongprecha (2019) ที่ศึกษาเรื่องการบริหารจัดการการเรียนการสอนภายใต้สถานการณ์ COVID-19 ระดับมัธยมศึกษา พื้นที่โรงเรียนวชิรธรรมสาธิต เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีความพร้อมในการเรียนออนไลน์ปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 52

ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบปัญหาของการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 จำแนกตามสถานที่ตั้ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะสถานศึกษาในเขตเทศบาล มีจำนวนนักเรียนมากกว่าสถานศึกษาในเขตเทศบาล จึงทำให้การกำกับดูแลและจัดการเรียนการสอนอย่างทั่วถึงได้น้อยกว่าเมื่อเทียบกับสถานศึกษาในเขตเทศบาลที่จำนวนนักเรียนมีน้อย จึงสามารถลงพื้นที่ได้ใกล้ชิดนักเรียนมากกว่า จึงส่งผล

ให้สถานศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน เห็นตรงกับ Ferlazzo (2020) ได้กล่าวถึงประเด็นที่ควรคำนึงในการจัดการเรียนการสอนออนไลน์ ว่าการสอนแบบตัวต่อตัวยังเป็นรูปแบบการสอนที่ดีที่สุดในห้องเรียนจริง

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 3 พบว่า แนวทางการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ควรมีแนวทางการพัฒนาด้านการดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Site Education โดยโรงเรียนจะต้องปฏิบัติตามมาตรการด้านสาธารณสุขและมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการอย่างเคร่งครัด มีการคัดกรองนักเรียนและบุคลากรโดยการวัดไข้ด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิ สวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา มีบริการเจลล้างมือ ต้องเว้นระยะห่างที่เหมาะสม ทำความสะอาดบริเวณที่ใช้ร่วมกันและลดการทำกิจกรรมที่นักเรียนมารวมตัวกันเป็นจำนวนมาก ประกาศและแจ้งให้นักเรียนผู้ปกครองทราบถึงการปฏิบัติตามมาตรการด้านสาธารณสุข โดยการสวมหน้ากากอนามัยทุกครั้งที่มาโรงเรียน ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอน นำการเรียนหรือสื่อต่าง ๆ มาประกอบกับการเรียนในชั้นเรียน และมีการสอนแบบบูรณาการในรายรายวิชาสามารถบูรณาการกันได้

แนวทางการพัฒนาด้านการดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On-Air Education นั้นรัฐควรสนับสนุนอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และระบบดาวเทียมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้อยู่ทุกครัวเรือน โดยโรงเรียนมีการสำรวจวัสดุอุปกรณ์ เช่น โทรทัศน์ จานดาวเทียม คอมพิวเตอร์ ให้พร้อมตลอดเวลาและมีการสนับสนุนให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนเรียน มีการจัดเตรียมสื่อและอุปกรณ์ช่วยในด้านการเรียนรู้ของนักเรียน เช่น การจัดการระบบโทรทัศน์ คอมพิวเตอร์ ไม้ประจำห้องเรียนต่าง ๆ ให้ครบทุกห้อง และมีสื่อการสอนแผนการสอน บรรทุกไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ ครูมีหน้าที่ศึกษาหลักสูตรและเนื้อหาสาระการเรียนรู้ในระดับชั้นของตนเอง ต้องวางแผนเตรียมการสอนล่วงหน้า เตรียมสื่อการเรียนรู้ใบงานต่าง ๆ ให้พร้อม ให้การสนับสนุนให้นักเรียนได้เตรียมความพร้อมก่อนเรียน ศึกษาความรู้ไว้ก่อน และออกติดตามโดยการเยี่ยมบ้าน เพื่อให้คำปรึกษาและคำแนะนำแก่นักเรียน

แนวทางการพัฒนาด้านการดำเนินการจัดการศึกษาแบบ Online โรงเรียนควรมีการประชุมอบรมครูโดยเชิญวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญด้านการใช้สื่อออนไลน์มาให้ความรู้ จัดหาวัสดุอุปกรณ์ เช่น กระจาย เครื่องปริ้นเตอร์ให้เพียงพอับความต้องการของครูและผู้บริหารนิเทศติดตามอย่างสม่ำเสมอ ทำสัญญากับทางผู้ให้บริการระบบอินเทอร์เน็ต และระบบเครือข่ายให้ครบทุกห้อง มีการเตรียมความพร้อมของครูผู้สอนโดยจัดให้มีการอบรมการใช้งานด้วย ผู้บริหารได้ออกนิเทศติดตามผลการดำเนินงานครูจะต้องกำหนดเนื้อหาการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงเนื้อหาด้วยตนเองได้ทุกที่ทุกเวลา เนื้อหาอาจประกอบด้วยข้อความ, รูปภาพ, เสียง, วิดีโอ และสื่อมัลติมีเดียอื่น ๆ มีการติดต่อสื่อสารระหว่างครู ผู้เรียน และเพื่อนร่วมชั้นเรียนเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นแบบเดียวกับการเรียนในชั้นเรียนทั่วไป ครูผู้สอนต้องวางแผนเตรียมการสอนสื่ออุปกรณ์ อุปกรณ์การสื่อสาร ระบบอินเทอร์เน็ตให้พร้อมใช้งานผู้เรียนเตรียมความพร้อมในส่วนของอุปกรณ์สื่อสาร ระบบอินเทอร์เน็ต มีการออกเยี่ยมบ้านนักเรียนโดยครูผู้สอนเพื่อให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือ

และแนวทางการพัฒนาด้านการดำเนินการจัดการศึกษาแบบ On Hands Education โรงเรียนควรมีการประชุมครู ผู้ปกครองเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจและหาข้อตกลงร่วมกัน จัดตั้งกลุ่มไลน์ของครู นักเรียน ผู้ปกครองในแต่ละชั้น สนับสนุนงบประมาณให้กับครูในการจัดทำสื่อใบงานต่าง ๆ และเป็นค่าดำเนินการออกตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียน เรียนรู้ลักษณะของครอบครัวความเป็นอยู่ของนักเรียนแต่ละคน โดยให้ผู้ปกครองร่วมออกแบบการเรียนการสอนร่วมกันและให้ครูนำมาปฏิบัติกับแผนการสอนให้ครูศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหามาตรฐานการเรียนรู้สนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินการ เช่น ค่า

เอกสาร ใบบาง ค่าเบี้ยเลี้ยงครูในการออกเยี่ยมบ้านนักเรียน ครูจะต้องเตรียมการสอนไว้ล่วงหน้า วางแผนการดำเนินงาน การจัดทำใบบาง ใบความรู้และส่งมอบเอกสารให้ผู้เรียนทบทวนความรู้โดยตรง มุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ด้วยตัวเอง เน้นให้ผู้เรียนได้ลงมือ ปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ อย่างหลากหลาย อีกทั้งออกเยี่ยมบ้านนักเรียนเพื่อพูดคุยให้คำปรึกษาและวางแผนร่วมกับนักเรียนและผู้ปกครอง

สรุปผล

การจัดการศึกษาในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียน ในสภาพปัจจุบันที่พร้อมจัดการเรียนการสอนได้ดีที่สุดคือการจัดการศึกษาแบบ On Site Education คือ การเรียนการสอนที่เน้นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้ในโรงเรียนหรือในชั้นเรียนเป็นหลัก และการจัดการศึกษาที่เป็นไปได้ยากที่สุดคือ การจัดการศึกษาแบบ Online Education คือการเรียนการสอนแบบออนไลน์ เป็นการศึกษาผ่านเครือข่ายอินเทอร์เน็ตแต่อุปกรณ์การศึกษาไม่สามารถเข้าได้ถึงทุกโรงเรียน

แนวทางการแก้ไขปัญห โรงเรียนควรปฏิบัติตามมาตรฐานสุขและมาตรการของกระทรวงศึกษาธิการ อย่างเคร่งครัด มีการคัดกรองนักเรียนและบุคลากรโดยการวัดไข้ด้วยเครื่องวัดอุณหภูมิ สวมใส่หน้ากากอนามัยตลอดเวลา มีบริการเจลล้างมือ ต้องเว้นระยะห่างที่เหมาะสม ทำความสะอาดบริเวณที่ใช้ร่วมกันและลดการทำกิจกรรมที่นักเรียนมารวมตัวกัน เป็นจำนวนมาก ประกาศและแจ้งให้นักเรียนผู้ปกครองทราบถึงการปฏิบัติตามมาตรฐานสุขโดยการสวมหน้ากากอนามัยทุกครั้งที่มาโรงเรียน ครูใช้วิธีการวัดผลประเมินผลที่หลากหลายสอดคล้องกับวิธีการจัดการเรียนการสอน นำการเรียนหรือสื่อต่าง ๆ มาประกอบกับการเรียนในชั้นเรียน และมีการสอนแบบบูรณาการในรายรายวิชาสามารถบูรณาการกันได้ โรงเรียนควรสนับสนุนอุปกรณ์ในการจัดการเรียนการสอนทางไกลผ่านโทรทัศน์ในระบบดิจิทัล และระบบดาวเทียมเพื่อให้ผู้เรียนเข้าถึงการเรียนรู้ในทุกครัวเรือน โรงเรียนควรมีการประชุมครู ผู้ปกครองเพื่อชี้แจงทำความเข้าใจและหาข้อตกลงร่วมกัน จัดตั้งกลุ่มไลน์ของครู นักเรียน ผู้ปกครองในแต่ละชั้น สนับสนุนงบประมาณให้กับครูในการจัดทำสื่อใบบางต่าง ๆ และเป็นค่าดำเนินการออกตรวจเยี่ยมบ้านนักเรียน เพื่อพูดคุยกับผู้ปกครองนักเรียน เรียนรู้ลักษณะของครอบครัวความเป็นอยู่ของนักเรียนแต่ละคน โดยให้ผู้ปกครองร่วมออกแบบการเรียนการสอนร่วมกันและให้ครูนำมาปฏิบัติกับแผนการสอนให้ครูศึกษาหลักสูตรให้เข้าใจเพื่อออกแบบการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับเนื้อหามาตรฐานการเรียนรู้สนับสนุนงบประมาณที่ใช้ในการดำเนิน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1. โรงเรียนควรให้ครูร่วมมือกันในการกำหนดเป้าหมายในการจัดการเรียนรู้ที่ต้องการให้เกิดขึ้นกับผู้เรียน เพื่อการพัฒนาผู้เรียนให้มากขึ้น หรือกำหนดเป็นนโยบายให้แก่สถานศึกษาเกี่ยวกับการจัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียน ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพ และความสำเร็จของผู้เรียนเป็นสำคัญ
2. ควรนำแนวทางซึ่งเป็นผลจากการวิจัยไปใช้ปฏิบัติหรือดำเนินการในสถานศึกษาให้เป็นรูปธรรม เพื่อให้จัดการเรียนรู้ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโควิด - 19 ของโรงเรียนดีขึ้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาวิจัยปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในการจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียน
2. ศึกษาวิจัยภาวะผู้นำการเปลี่ยนแปลงที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19

องค์ความรู้ใหม่

จากการวิจัยในครั้งนี้ทำให้ทราบถึงสภาพปัจจุบัน ปัญหาและแนวทางการแก้ปัญหาจัดการเรียนรู้ออนไลน์ในช่วงการแพร่ระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครพนม เขต 1 ผลการวิจัยทำให้ทราบว่า โรงเรียนต้องมีการพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้ดีกว่าเดิม ดังนั้นมาตรการการเรียนรู้ออนไลน์ของโรงเรียนจึงไม่ควรปรับแค่กระบวนการเรียนรู้ออนไลน์ในห้องเรียน แต่ต้องปรับใหญ่ทั้งระบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่ต้องสอดคล้องกัน และเชื่อมโยงกับการเรียนรู้ออนไลน์ของเด็ก โดยควรดำเนินการดังนี้ เพิ่มความยืดหยุ่นของโครงสร้างเวลาเรียนและความหลากหลายของรูปแบบการเรียนรู้ออนไลน์ ออกแบบหน่วยการเรียนรู้ออนไลน์ และสอนอย่างมีแผนที่เหมาะสม ในสถานการณ์ที่เปลี่ยนไป ครูจะต้องเตรียมความพร้อมก่อนการสอนแบบใหม่ วิธีการหนึ่งคือ การออกแบบหน่วยการเรียนรู้ออนไลน์ ซึ่งจะนำไปสู่การจัดการเรียนรู้ออนไลน์สมรรถนะหลังการระบาดของเชื้อไวรัสโคโรนา - 19 สิ้นสุดลง

References

- EDUCA. (2020). *EDUCA Poll reveals the needs of Thai teachers during COVID-19*. Retrieved from <https://www.educathai.com/videos/431>
- Fakcharoenphol, W. et al. (2020). Readiness to implement online learning management under the Covid-19 pandemics. *Journal of Education and Human Development Sciences*, 4(1), 44-61.
- Ferlazzo, L. (2021). *Pandemic Lessons for a Post-COVID-19 Classroom*. Retrieved from <https://www.edweek.org/teaching-learning/opinion-pandemic-lessons-for-a-post-covid-classroom/2021/01>
- Office of the Basic Education Commission. (2020). *Guidelines for teaching and learning management under COVID-19 of the school under the Office of the Basic Education Commission In an epidemic situation of coronavirus infection in 2019 (COVID- 19) in the academic year 2020*. Retrieved from <https://www.learnbig.net/books/guidelines-for-teaching-and-learning-management/>
- Phinasa, A. (2021). *Office of the Basic Education Commission (OBEC) Teleconference Explains Guidelines for the Covid-19 Situation for Schools and Educational Districts*. Retrieved from <https://www.obec.go.th/archives/363188>

- Pinyosinwat, P. (2020). How to teach and teach in the COVID-19 situation: from foreign lessons to Thai learning management. Retrieved from <https://tdri.or.th/2020/05/examples-of-teaching-and-learning-in-covid-19-pandemic/>
- Suksirisak, P., & Klinchet, N. (2020). Educational Management in the Coronary Epidemic Situation 2019: A Case Study of Navaminda Kasatriyadhiraj Royal Air Force Academy. *Journal of The Royal Thai Army Nurses*, 21(2), 44-52.
- Teepsuwan, N. (2020). *Education Minister Nataphol Teepsuwan on COVID-19 strategy in Thailand*. Retrieved from <https://bangkok.unesco.org/content/TH-education-minister-nataphol-teepsuwan-covid-19-strategy-thailand>
- Thongprecha, J. (2019). *Teaching and learning management during COVID – 19 pandemic in Wachirathamsatit School, Phra Khanong district, Bangkok*. Master of Public Administration. Ramkhamhaeng University.
- Vanichanan, P. (2020). *Basic Education in Covid-19 Crisis Reopening School After Lockdown*. Retrieved from <https://tdri.or.th/2020/05/basic-education-in-covid-19-crisis-reopening-school-after-lockdown/>